

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 59.

JOLIET, ILLINOIS, 20. JUNIJA 1916

LETNIK XXV.

Dunaj pripozna izgubo Črnovic.

Austrijske in nemške čete so začele uspešno ustavljanje mogočno rusko prodiranje.

Francozi odbijajo napade.

V gorah na laški fronti ljudi napadi in protinapadi.

Dunaj, 15. jun. — Vojni urad je noco objavil sledče poročilo o vojskovjanju proti Italiji:

"Laški oddelki, ki so se držali blizu vrha Monte Lemerle, so bili presenečeni in poraženi, in več nego 500 Italijanov je bilo ujetih. Avstro-Ogrji so tako dobili goro v popolno posest. Laški napadi drugod so bili odbiti."

Rim, 15. jun. — Nenaden napad so Italijani podjeli včeraj na austrijske postojanke vzhodno od Tržiča (pri-morskega). Današnje naznanilo pravi, da so Italijani osvojili austrijske zakope po ljetem spopadu, ujeli 10 častnikov in 488 vojakov ter uplenili sedem strojnih pušk.

Austrijski napad odbit?

Rim, čez London, 16. jun. — Avstro-ogrške čete, precenjene na 18,000 mož, so včeraj napadle v gosti sestavi italijanske postojanke na visoki planoti pri Asiagu, a so bile odbite, zapustivši kupe trupel pred italijanskimi zakopi, pravi današnje uradno naznanilo vojnega urada.

Dunajsko vojno naznanilo.

Berlin, 17. jun. — Avstrijski vojni urad je danes objavil sledče uradno naznanilo:

"Sovražni napadi na južni del Dobrodoške visoke planote so bili odbite. Ponovni laški napadi proti več našim postojankam na Dolomitih so se tudi izjavili.

"Na visoki planoti pri Asiagu so bili zavzeti topniški dvoboji.

"V Orterskem okrožju so naše čete osvojile vrh Takat in najzadnji vršac Madatsch."

Laško poročilo.

Rim, čez London, 18. jun. — Avstriji vzdržujejo prvotni načrt svoje ofenzive v Trentini in niso umeknili čet s te fronte vsele ruske ofenzive na vzhodu, tako naznanja nočoj vojni urad. Nadaljnji avstrijski napadi so bili odbiti v odsekih Frenza in Sugana.

Ruska fronta.

Berlin, 15. jun. (Brezžično v Sayville) — Avstro-ogrške čete v Blikovini se trdno držijo severno od Črnovic, glavnega mesta krontovine, in zadržijo Ruse tudi vzhodno od mesta. Uradno naznanilo glavnega stanja na Dunaju z dne 14. junija se glasi:

"Južno od Bojana in severno od Črnovic so bili russki napadi odbite. Dajte vzhodno in južno od Pripjetja ni bilo posebnih dogodkov."

"Severo od Baranovičev so bile včeraj zjutraj nemške in avstro-ogrške čete izpostavljene russkemu topniškemu strejanju najteže vrste. Zvečer je sovražnik napadal, a je bil odbit povsed. Sovražni topništvo je kon-

čno streljalo v umikajoča se russka mnoštva."

Prejšnji uspeh naznanjen.

Zakneslo uradno poročilo iz Dunaja, objavljeno dne 11. junija, naznanja ujetje več nego 1,500 Rusov in zapletno trinajst strojnih pušk dne 10. junija, ko so bili trije russki polki, ki so prekoraciči reko Stry blizu Kolkov, pognani nazaj čez reko po avstro-ogrškem zajemanju ob strani. Severozahodno od Tarnopola je bila naznanjena zopetna osvojitev neke visine, zavzete po Rusih.

Nemški vojni glavni stan je danes objavil sledče uradno naznanilo:

"Armada generala von Bothmerja je odbila več napadov, ki so jih podjeli Russi v gostih valih blizu in severno od Przewioka."

Rusko vojno naznanilo.

Petrograd, 15. jun. — Več nego 150,000 vojakov so ujeli Russi med ofenzivo, da so Italijani osvojili austrijske zakope po ljetem spopadu, ujeli 10 častnikov in 488 vojakov ter uplenili sedem strojnih pušk.

Austrijski napad odbit?

Rim, čez London, 16. jun. — Avstro-ogrške čete, precenjene na 18,000 mož, so včeraj napadene na 18,000 mož, so včeraj napadle v gosti sestavi italijanske postojanke na visoki planoti pri Asiagu, a so bile odbite, zapustivši kupe trupel pred italijanskimi zakopi, pravi današnje uradno naznanilo vojnega urada.

Dunajsko vojno naznanilo.

Berlin, 17. jun. — Avstrijski vojni urad je danes objavil sledče uradno naznanilo:

"Sovražni napadi na južni del Dobrodoške visoke planote so bili odbite. Ponovni laški napadi proti več našim postojankam na Dolomitih so se tudi izjavili.

"Na visoki planoti pri Asiagu so bili zavzeti topniški dvoboji.

"V Orterskem okrožju so naše čete osvojile vrh Takat in najzadnji vršac Madatsch."

Laško poročilo.

Rim, čez London, 18. jun. — Avstriji vzdržujejo prvotni načrt svoje ofenzive v Trentini in niso umeknili čet s te fronte vsele ruske ofenzive na vzhodu, tako naznanja nočoj vojni urad. Nadaljnji avstrijski napadi so bili odbiti v odsekih Frenza in Sugana.

Rusko vojno naznanilo.

Berlin, 16. jun. — Nemški vojni urad je danes objavil sledče naznanilo:

"Russi so včeraj nadaljevali svoj napad proti gen. von Bothmerjevi fronti severno od Przewioka. Med odbitjem sovražnika so branitelji ujeli več nego 400 vojakov."

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 16. jun. — Nemški vojni urad je danes objavil sledče naznanilo:

"Russi so včeraj nadaljevali svoj napad proti gen. von Bothmerjevi fronti severno od Przewioka. Med odbitjem sovražnika so branitelji ujeli več nego 400 vojakov."

Rusko vojno naznanilo.

Petrograd, 16. jun. — Ujetje dodatnih 100 častnikov in 14,000 vojakov je naznanil danes vojni urad. S tem se je pomnožilo skupno število ujetnikov v sedanjih ofenzivah na več nego 164,000.

Russki uspehi v ofenzivi ob južni fronti se nadaljujejo, pravi naznanilo v Kolki so bili odbiti.

WILSON IN MARSHALL.

Demokratska kandidata za predsedništvo in podpreds. Z. D.

sledovanjem sovražnika izbojevalo več uspešnih spopadov.

Prebredi reko in zmagali.

"Severozapadno od Kremanca so vojaki gen. Sagarova po obupnem boju prepodili sovražnika iz njegovih utrjenih postojank ob reki Bljajeckvi s krepkim nasokom. Eden naših mladih polkov pod vodstvom polkovnika Tatarnova je po ljetem boju prebredi globoko reko, ki jim je segala do podbradka. Ena stotinja je je pogreznila in je umrla junaške smrti, ali vselej hrabrosti njihovih tovarisev in častnikov je sovražnik v neretu pobegnil.

"Sedemdeset častnikov in 5,000 vojakov je bilo ujetih, a vojni plen je znašal v tem spopadu dva topova, prav mnogo strojnih pušk, 1,000 pušk, obilno nabroj in ogromne zaloge zobčaste žice.

Pridobili na ozemlju drugod.

"Z enako naglim napadom je naša pehota z močno podporo topništvu osvojila gozd pri Rostoku, južno od dolnjega Počaleva, ter dobila v svoje roke ujetnikov, strojnih pušk in bombnih metalnic.

"Z junaškim naporom so vojaki armade gen. Ščerbačova včeraj premagali Avstrije blizu Guvoronke in Gujgovodov na zapadnem bregu Stripe.

"Severozapadno od Buczacca se spopad z Avstriji in Nemci nadaljuje neprestano. Doslej smo ujeli 6,000 vojakov ter uplenili nekaj topov in strojnih pušk.

"Sovražen zrakoplov je spuščal bombe na Tarnopol.

Ujeli v enem dnevu 14,000.

"Naši kožaki so ujeli sedem častnikov in 600 vojakov. Približno skupno število včerajšnjih ujetnikov je 100 častnikov in 14,000 vojakov.

"Na fronti ob Dvini in dalje južno v okraju Polesje se je izmenjavalo strejanje s topovi in puškami. Naša artiljerija je včeraj podjela silen napad blizu Dvinska. Sovražni poskuši, zaceti ofenzivo in mnogih odsekih, so bili povsed odbiti po našem strejanju."

Rusi osvojili Radzilovo.

Petrograd, 17. jun. — Russke čete so osvojile kraj Radzilovo, ob železniški liniji severozahodno od Lvova, kar danes uradno naznanja russki vojni glavni stan.

Dunaj priznava izgubo Črnovic.

Dunaj, 18. jun., čez London. — Avstro-ogrško državno vojno ministristvo je danes naznanilo, da so Avstriji zavzeli Črnovice, ko so Russi izsilili prehod čez Prut in prodri v mesto.

"Včeraj," pravi uradno naznanilo, "se je posadka predmostja pri Črnovicah umeknila pred močnejšimi sovražnimi četami. Ponoči je sovražnik na več točkah izsilil prehod čez Prut in prodri v mesto.

"Včeraj," pravi uradno naznanilo, "se je posadka predmostja pri Črnovicah umeknila pred močnejšimi sovražnimi četami. Ponoči je sovražnik na več točkah izsilil prehod čez Prut in prodri v mesto.

"Na fronti armad južno od Polesja se bojevanje nadaljuje. Sovražnik je utpel težkih izgub v spopadih z nasimi četami.

"Tekom močnega-a brezuspešnega sovražnega protinapada blizu Sokula, severno od Rojičev, smo ujeli 130 Nemcov, všeči tri častnikov in 1,750 mož.

"Pariz, 16. jun. — Močne nemške napade, podnjete na obeh straneh reke Meuse severno od Verduna, so Fran-

çois zavzeli nemški zakop.

Pariz, 17. jun. — Nocoj objavljeno uradno naznanilo vojnega ministristva pravi, da so Francozi osvojili neko nemško postojanko blizu Mrtvega morja griča ter ujeli 130 Nemcov, všeči tri častnikov in 1,750 mož.

Pariz, 16. jun. — Močne nemške napade, podnjete na obeh straneh reke Meuse severno od Verduna, so Fran-

çois zavzeli nemški zakop.

Pariz, 17. jun. — Nocoj objavljeno uradno naznanilo pravi, da so Francozi osvojili malo nemško postojanko severozahodno od Verduna. Zgodaj je naznanilo pravi, da so Francozi snoci odbili več nemških napadov.

Odbili več napadov.

Pariz, 18. jun. — Več nemških napadov, podpiranih s plamenecem tekocino, na nove francoske postojanke v okrožju Mrtvega morja griča, severozapadno od Verduna, je bilo odbiti in Francozi so obdržali svoje nedavne pridobitve, kakor naznanja vojni urad danes popoldne. Nemci so utpel težkih izgub v brezuspešnih napadih na francoske zakope v thiaumontskej odsek vzhodno od reke Meuse.

Jolietka novica.

— Dne 6. t. m. je umrl Albert Nasembeni, enoletni sinček družine Nasembeni na Granite St.

WILSON IN MARSHALL.

Demokratska kandidata za predsedništvo in podpreds. Z. D.

St. Louis, Mo., 15. jun., 11 zv. — Woodrow Wilson je bil izbran za kanclera demokratske stranke nasproti republikanskiemu kandidatu za predsedništvo Združenih Držav pri volitvi prihodnjega leta.

Nominacija je bila izvršena enoglasno, med tako viharnim navdušenjem, kar ga še ni bilo izlepa v kaki konveniji. Dvorana je bila nabito polna delegatov in občinstva.

Zopet nominiran je bil potem za podpredsedniškega kandidata g. Thomas R. Marshall iz Indiane.

Coliseum, St. Louis, Mo., 15. jun. — Demokratska deželna konvencija se je zopet sestala kmalu po 9. uri noči v naznanih namenom, da ostane v neprestani seji, dokler ne bosta zopet nominirana predsednik Wilson in podpredsednik Marshall ter dokler se ne sprejme platforma in izvrši vse druga opravila, ki so dovedla zastopnike demokratske stranke v St. Louis.

Vsi kandidati za podpredsedniško nominacijo, izvzemši guvernerja Moreheada iz Nebrase in guvernerja Majorja iz Missouri, so bili zavrnjeni, ko je predsednik Wilson naznanil, da želi zopetno nominacijo g. Marshalla.

Nominacijski govor za g. Woodrow Wilson je imel g. John W. Wescott iz New Jerseyja. V svojem nagovoru je slavil demokratsko stranko ter cestno stanje kupčije in obrti, češ narod dela v živu v miru, dočim pred širimi leti ni bilo dela itd.

Reed krtačil rep. stranko.

St. Louis, Mo., 16. jun. — Koj po otvoritveni molitvi je bil predstavljen senator Reed iz Missourija kot prvi guvernordi načrta v enakomerni razdelitev službovanja.

To mobilizacijsko povelje ni v nobenih zvezah z ekspedicijo Pershingovo in nezamerjava nadaljnje prodiranja v Mehiki.

Mobilizacijsko povelje je v omenjeno svrhu.

"Ako se ne bodo potrebovale vse, se jih bode od časa do časa premenjavo v enakomerno razdelitev službovanja.

"To mobilizacijsko povelje ni v nobenih zvezah z ekspedicijo Pershingovo in nezamerjava nadaljnje prodiranja v Mehiki.

"Milice se sklicejo tako, da ost

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. l. 1891.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto....\$2.00
Za Združene države za pol leta....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembib zahteva prosimo na ročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopisi in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 19. jun. — O včerajnji veselici graduantov trgovskega in osmege razreda naše šole sv. Jožefa je napisal Rev. John Plaznik, naš kapelan, sledete lepo poročilo:

Na veliko načinov se človek prenerne skozi življenje. Potov je na tisoče. Kolikor vidimo oglase: 500 ways to make money. Gotovo je tudi, da je vsak stan časti vreden, kakor tudi, da ima vsak stan svoje veselje in težave. Če pogledamo po stari domovini, najdemo vse polno ljudi, ki so dovršili srednje in tudi visoke šole, pa niti službe ne morejo dobiti. Vsa mesta so zasedena. Čujejo se pa vedno pritožbe, da smo zaostali v umnem trgovinu, kar je tudi resnica. Dostikrat si ljudje misijo, da ni treba plačevati šol za svoje otroke, če hočejo postati trgovci. Saj za "komij" je lahko, kadar je, da zna le nekoliko ravnin. Vendar pa stvar ni tako. Kakor vsaki stvar, tako je posebno še trgovina storila velikanske korake v napredku, in kdo hoče postati umen trgovcu, temu je treba tudi precej znanja. V tej znanosti pa so bili rojaki brezbrizni že od začetka. Smemo pa reči, da ni nikomur pot v bodočnosti tako odprt, kakor učenemu trgovcu. V naši deželi so ljudje hitro sprevideli važnost trgovinštva in odprle so se vsakojake trgovske šole. Tudi če potuješ po farmah, boš videl lepake, kateri priporočajo različne trgovske šole. Za drugimi narodni pa nikakor nismo marali zaostati Slovenci. Tudi pri naši župniški šoli sv. Jožefa se je ustanoval trgovski tečaj. V nedeljo, dne 18. junija, pa bil velik praznik za celo našo faro. Ta dan smo videli naše prve domače dečke in dekle, kateri so dovršili trgovski tečaj v naši domači šoli. Bil je to vesel dan za celo faro, zlasti pa še za graduante same in njihove starše in oni, kateri so jih pripeljali do tega stališča. Praznoval je ta dan z zabavo, katero so nam priredili graduanti trgovskega tečaja in oni, ki so dovršili osmi razred naše šole. Pa naj pridev najprej na dan z imeni. Trgovski tečaj so dovršili: Anthony Stefanich in Frank Butala, Mary Stonich, Anna Legan, Josephine Setina in Amalia Klepec. Njihovo geslo je: Ni zmage brez truda. Osni razred sta dovršili Joseph Mutz in Albin Jurčič. Geslo osmoga razreda je: Načrto in naprej. Zahavo je otvoril Master Anthony Stefanich s slovenskim pozdravom. V kratkih, a jedrnih besedah je orisal šolsko življeno učencev samih, se spominjal onih, katerim so dolžni zahvaliti, to je predvsem ustanovniku župnije sv. Jožefa,

preč. g. F. Šusteršiču, potem pa tudi njihovim naslednikom; zahvalil se je društvu sv. Jožefa v Joliju za denarno pomoč pri opravi trgovske sobe in vsem, kateri so se trudili z njimi. Nato je sledila angleška pesem: Welcome Kind Friends. Igri ste bili dve in sicer obe nad vse zanimivi. V angleški igri "Valley Forge" smo morali občudovati naše mlade vojake pod vodstvom R. Pruss. To so vse mladi junaki, ne samo na održi, ampak tudi v izvrševanju svojih dolžnosti. Kako bi tudi ne bili junaki pod skrbnim nadzorstvom samega George Washingtona — A. Stefanich. Med temi pa smo morali občudovati malo bitje, zvanjo "Angel of Valley Forge" — Dolores Zalar. Komaj šest let stara, pa je igrala v pela kakor prava igralka. Po angleški igri nam je zapel peti, šesti, sedmi in osmi razred pesem: Morning invitation. Temu je sledila igra: Materin Blagovos. Miss Amalia Klepec je dobro igrala ulogo skrbne materje, Miss Anna Legan pa izvrstno jagobabjo. Posebno pa smo morali občudovati otroka Jankota in Antico, osem let starega Jožeta Lavrčiča in njegovo devetletno sestrico Marijo Lavrčič. Tako izvrstnih, naravnih in ljubkih igralcev je pa malo. Uloga kraljice pa se je lepo podala Miss Mary Stonich. Po igri je Rev. John Plevnik razdelil Palmerjevo spričevala graduantom, velikemu številu onih, ki so se potrudili, da so prišli do te stopnje v lepotisu. Poslovila se je od nas v angleškem jeziku Miss Josephine Setina. Zahvalila se je, kakor že v začetku Master A. Stefanich, najprej skrbnimi starši, zavedajoč se, da o troci nimajo nikoli prave vzgoje, če jih starši prvi in pred vsemi drugimi ne vzgajajo. Obljubila je v imenu vseh, ki so se poslavljali od svoje "Alma Mater", od kraja, kjer so vželi tudi nekoliko skrb in tudi obilo veselja, da se bodo zvesto ravnali po naukih, katerih so prejeli v šoli. Častiti gosp. župnik je potem razdelil spričevala osmennu razred in trgovskemu razredu spričevala trgovskega tečaja in knjigovodstva. Pri tem jim je pa na srce poslagal, da naj se ravnajo po naukih, katerih so prejeli v šoli, da bodo čast skrbnimi starši, šoli, župniji in vsem Slovencem v Ameriki. Opomnil jih je, da je zanje res pravi dan veselja, ker so dovršili šolski tečaj, toda prava šola se šele prične, trda šola življenja, da je vsaka šola težka, toda nobena bolj nevarna, kakor šola življenja. Zato naj ohranijo predvsem poštenost in vselej pomislijo, preden krovomljivega store: ali bi storil to, če bi bili moji starši zraven, gospodje, sestre. Nazadnje pa so se naši graduantji poslušali od nas s slovensko pesmijo "Z Bogom".

Tako so toraj bili poslanici v svet naši prvi graduantje trgovske šole. Bili so vedno zgled mlajšim in upamo, da nam bodo vedno v čast. Častiti g. govornik je izrazil v svojem govoru nekak strah: mladi in dobr gredo in nevaren svet. Človek nehoti z žalostjo pogleda nanje. Bog jih varui. Mi pa bomo posiljali goreče molitve k Vsemogučnemu, da jih varuje v dobrem.

— Poroka. V naši cerkvi sta bila dne 14. t. m. poročena g. Jožef Boštjančič, rojen v vasi Harije št. 49 na Notranjskem, in gdcna. Marija Tomičič, rojena v vasi Tominje št. 31, oba stanovanja v Rockdale. Tovariš je bil g. John Boštjančič, 1144 N. Hickory st. in tovarniška je bila gd. Elizabeta Judnič, 1200 N. Broadway. Bilo srečno!

— Pevski društvo "Soča". Seja 22. junija 1916 ob 7:30 zvečer. Vabiljeni vsi pevci in pevke, ki želijo pristopiti v društvo. Članice društva se pridružijo, da se polnočestivo seje udeleže.

— Pisma na joljetski pošti imajo: Cica Luka, Vanič Jos.

Ely, Minn., 15. jun. — Spomladni vse veseli — ko vsaka ptička žvgrolj... In naj kdo karkoli reče, a mi "majnarij" še pa le veselimo prelepje vigradi. Saj smo takoreč vedno pod zemljo, in zimski čas gremo notri ponoc in vun zopet ponoc. Ali sedaj na spomlad, ko so dolgi dnevi, imamo še dovolj potem po delu časa, da se malo sprehabamo v zeleni naravi, hvaleč Njega, ki modro vlada.

Zdaj, ko je čas za piknike, je tudi tu večrak kak izlet od strani vecjih društev. Prihodno nedeljo "poletelo" bo naše Dramatično društvo Simon Gregorčič v "lozo" in nam zapel po točkih slovenskih narodnih pesmi. Upar, da bodoemo zadovoljni vse. O upetu že poročim. S pozdravom Leopold Stupica.

Kansas City, Kansas, 15. jun. — Alo, g. urednik A. S., že zopet Vas prosim malo prostora v vašem cenjenem katoliškem listu, kateri naj bi zahajal v vsakem slovensko katoliško hišo, posebno kjer so malo neodrasli otroki, ker jaz ga čisljam in spoštujem in Vas zagonit, dokler bom jaz živ, da ga bom redno dohivala. G. urednik, če bi mi tako slabo prislo, da ne bi mogla naročnino plačevati. Vas bi pa poprosila, da me počakate; pravijo, da kdor prosi, ta "zih" nosi.

Minil je dan 11. junija, krasen dan, kateri nam Slovenec v Kansas City ne bo šel iz spomina. Marsikom se je oko zrosislo pri 8. sv. maši zjutraj, ko so naši šolski otroci pripeljali s procesijo "te male" v cerkev, da prispijajo k prvemu sv. obhajilu. In kako lepo je bilo v cerkvi, ko je naš pre-

POMAGALO REVEŽEM V SLOVENSKI DOMOVINI!

Skoro vsi slovenski časopisi v Ameriki so prišli do zaključka, da je treba Slovencem v domovini pomagati, ker so vsed dolgotrajne vojne v najobujnejšem položaju.

Amerikanski Slovenec je že davnospoznal to potrebo in pozval vse rojake v tej deželi na delo, da se nabere med name kateri naj večji denarja v omenjeno svrhu.

In mnogi milosrni rojaki, med njimi tudi nekateri č. gospodje, so se našemu pozivu brž odzvali, tako da smo nabrali že lepo vstopico.

Vsi pa vemo, da je potreba velikanska, in zato hocemo nabirati toliko časa, da se odzovejo vsi, ki imajo v svojem srcu vsaj še iskrico ljubezni do svoje rojstne domovine, največje sirote na svetu.

Darujte in žrtvujte, nabirajte in agitirate, da dosežete prvenstvo v najmenitejši tekmi!

Milodare pošljajte na: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

častiti g. župnik prašal na glas prve obhajance: "Ali verujete?" Odgovorili so glasno, neboječe: "Verujemo." "Se odpovedete?" "Odgovorno se." Tudi je g. župnik kratek nagovor imel na starši, da je vse ljudstvo strme poslušalo in marsikor oko se zrosilo. Provočnjacev na bilo veliko, le 27, tudi par otrok iz sosedne župnije, ker so imeli lanski jesen tudi prvo sv. obhajilo. Ob 10. urji je bila sv. maša. Priljubi so tudi gospodje iz sosednih župnih slovenskih župnij. Načrti so odzvali s morali ljudje stati. Vsa čast našemu gospodnjemu župniku za njegov veliki trud, katerega je imel ta čas. In ravno tako zahvalila našim čast. šolskim sestrinam, ker so s pomočjo Materinskega društva cerkev olepsale, da je bila krasota in vsaki je pojavil, kateri je bil načrto, kakor tudi sam nadškof je pojavil vse skup in je pokazal, da je bil zadovoljen. Naše dobro ljudstvo se je izkazalo pri darovanju (ofru), ker se je lepa sveta nabrala. Birmanci je bilo vse skupaj v naši malo slovenski naselbini 79. Tudi čast sofaranom, kateri pošljajo svoje otrocke pravljice, da so se njihovi otroki udeležili v svoji cerkvi domači sv. obhajila in sv. birmi, da so s tem tudi nekoliko pripomogli svoji domači cerkvi in so tudi g. župniku izkazali večje zaupanje. Zeleti bi bilo, da bi se vsi ti slovenski otroci sestali v naši katoliški šoli skup, ali pa kolikor mogoče starši pošljajo svoje otrocke v katoliške šole; nikakor pa ne svetujem v publici. Drago mi starši, kaj ti se bo v publišči šoli naučil eno leto? Prav nič. Če ga pa v katoliško šolo posljete, se bo vsaj ocenil po angleško naučil, kajti to je vsakemu katoliškemu otroku najpotrebnje znati, kakor hitro k pameti pride. Mlade otroke v publici šole pošljati zraven katoliških šol je največja nesreča; ako pa je oddaljen od katoliške šole, da ne more drugače, pa ni zameriti, ker si ne more pomagati.

Gorica, marca 1916 opoldne. Današnje predpolne je ves čas mirno. Danes zjutraj je par naših topov prav prido nadlegoval sovražnika, ki si ni upal niti odgovarjati. Aeroplani pa že več časa vidi, da v povzročajo razmeroma le malo škode, vojaške načrte nobene ne, največ trpe le hišne nedolžnih meščanov.

Danes je prejela spet cerkev sv. Ignacija na Travniku ognjeni krst. Okoli treh popoldne ji je granata napravila precejsko luknjo v strehi, druge škodne. Za njo so živzgale druge granate preko gradu na Rafut, in tako razsipajo Italijani dragu municipijo dan na dan, brez pravega smotra, da je sploh nemogoče razumeti njihove namene.

Dež traja dalje. Hvala Bogu, da dan vidno raste. In pomlad se bliža hitrih korakov in ž no morebiti tudi novi veliki dogodki. Vsaka reč ima svoj konec, tudi laška poizkušena invazija bo končala — in Cadorna bo prepozno premisjal, da je vendarse res sploh nemogoče razumeti njihove namene.

Princa "Carnevala" v kavarni ni, pojdimo pogledati še v gostilni, če je tam kak majhen sled o njem. Nocoj je celo v dvoranu luč. Deseta ura je, patrulja je prišla, vojaki so moralni domov. Še ena pesem je zadonela po dvoranu, pa so šli, pokorni strogi disciplini. La majhen krog civilistov nas je smelo še ostati. Čutil sem, zdeto se mi je nepravčno, krvično: vojak, ki mora vse prestati in tvegati za vse lastno kožo, mora domov, ti pa smej še ostati, ti, ki si vendar v manjši nevarnosti, ki si svoboden, ki lahko spis jutri eno uro vč ali manj! Pomudil sem se le malo, poslušal par domačih pesmi, ki so se glasile bolj tih, plasno, kakor da ni pustni večer...

Današnja pepelinica me je videla rano ponukan, kakor že dolgo ne. Glavčica, nobenega nička, po čem pa bi bil tudi — saj pusta nismo imeli, včeraj je bil dan kakor vsak drugi, le danes je vreme prav pepelinčno — dežuje in dežuje celo dopoldne, kako da se nebo joče nad tem neponujljivim človeškim rodrom, ki se med seboj mora vedno dalje in vedno grozne...

Zjutraj po ulicah vse drugače nego druga leta. Nič izkrokanih obrazov, nikjer sledi običajne konfeture in kocijan. Par "bombonov" pa so Lahji poslali za pust sem čez. V Nunski ulici je nizka hišica ponoc imela granatni obisk, tudi na par drugih krajih mesta so ponoc pokale — s kakim uspehom, mi ni znano. Tudi danes jih je bilo nekaj poslanih v mesto, — kolikor vem, brez posebnih škod. Okoli 11. predpolne je rotopal nizko nad mestom motor našega aeroplana, sedaj opoldne pa je zopet mir in pokoj vseokoli.

Predvčerjšnjem smo imeli žalostno nesrečo. Bil sem blizu kapucinov. Naenkrat huda eksplozija v bližini. Kaj je — bomba, granata? Kmalu sem zvedel: spet nesreča vsled prevelike neprevidnosti. Nekdo je nekaj ongal v ročno granato, pa se je užgal. Revez je ob obe nogi — eno mu je odneslo, drugo mu bodo morali vsled raznesarenja amputirati — če sploh ostane živ.

Tako imamo vedno kak žalostne dogodke. Morda nas bo nebo tudi v naprej čuvalo pred večjimi nesrečami, čravno plove nad nami in okrog nas vedno črna smrt v obliki granat in podobnih nevarnosti. Danes zjutraj sem prejel pismo od doma: "...Vedno se bojimo za Te, ko si v tisti nevarnosti. Bog naj Te varuje tudi v naprej, da bi srečno prestal te čase in da bi potem priljubi zopet mirnejši ip lepsi dnevi..." Da, Bog daj! In Bog čuvaj vse, ki nas branijo, ki na nas misljijo in za nas bojujejo.

* * *

Gorica, marca 1916.

Vsač naslednji dan več ali manj enak prvemu. Tako tečajoči pologoma dnevi naprej in kmalu bomo stopili že v deseti mesec bojevanja ob italijanski fronti. In naši laški neprijatelji so še vedno na isti črti, kakor prve dni vojne, ne da bi mogli pokazati najmanjši uspeh. Koliko časa bo še to trajalo?

To je veliko vprašanje, s kojim si belimo glave posebno mi Goričani. Do sedanja vojna nas tolaži s prepričanjem, da so se Lahji pokazali bolj kakor vse naši sovraž

Družba

SV. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1918

Vstanovljena 23. novembra 1914

RUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, JEDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvania z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vse pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljajo na 1. porotnika.

SPOMIN NA IZLET.

(Iz "Slovenca", 15. marca.)

Spomnil sem se na ta izlet danes, so mi tisti kraji nepristopni in se zdi kot živa pravljica, lepa in spoma vredna pravljica.

Jasnega jesenskega dne je tolkel moj ameli korak skozi zamazano ulico sicer lepi Gorici, premeril zano Placuto in stopil na Ponte nuovo, kjer sem pri prijatelju Lojetu. Od njegove dobre mame skodelo ve in prej kot sva se zavedla, sva stala na mostu in na cesti proti evni.

Jutro je bilo krasno, da je dvigalo sri. Saj južna Gorica ni poznala ne seni na zime. Triliranje ptičje, jasne nebo, cvetice in žarki, to mi daje v spominih očarljivo moč. Iznad atan, cipres, trt in palm na vrtovih vstajalo nekaj skriveno šumečega, ad vipsavko dolino se je vnenal po ar. Zdele se nama je, da bo poslal plameni v Brda, ki bodo zagore. V globini se je tiko-črtala zelen. Socina proga tja doli proti Podor, kjer štrle tovarniški dimniki v ak, mimo Kalvarije, ki danes tako krvavi, na kateri sem stal toliko in nisem sluhil, kakšen pomen boela na gora.

Od neke hiše je zaljal pes. Po ce si pripeljele mlekarice mleko na počiščih, prinesla dekleta v jerbasih, so za te kraje značilni. Lepa in mola dekleta, iz zagorelih lic je plam- zdravje.

Pustišči Pevmo za hrbotom, sva pre- stela naglo par bližnjie navzgor in sva se spenjala po položni cesti skreber. Zadaj za nama je sanjalina in v ravnini Gorica, pokrita s ozornim pajčolonom bele meglice in agosavljaljočimi misli. Na desno hrib veste Gore in Sv. Valentina, bolj v zadju Sabotin in vrh Svetje Gendre, je bil cilj najnovejšega izleta. Pod Sabo- mon vas, specia, mirna...

Ob cesti so našu pozdravljala sama taka polja kot vrtovi, trte, česni in drugega sadnega drevja in obronki. Holmč na desni, hol- na levi, mala vdolbina, zarezana je padala, se zopet spenjala, va- ovila. Ob cesti tuinata hiše, pred kraj, one značilne hiše, ki jih ne najdes drugod. Skozi vrata okna je že vzhajala svetloba na ce- ro, redka svetloba ognjišča. Ljudje cesti, ki gredo s svojimi mislimi da- trepetajočimi, kot je trepetajoča esti, ki gre više in više.

Ta kraj je Oslavje. Mnogokrat sem el skozi in prepričan sem, kot sem a ljudi, bi ga danes več ne spoznal. Vsako teh višin se danes bije boj, je le cesta, hiše, polja kot vrtovi, vrije je pesem, le njena melodija je dru- načna... Solnice vzhaja se vedno, ne- ro je modro, ljudje se bodo povrnili, zrasti...

Cesta se je čez par ovinkov dvignila na grič nad Kojskom je zableščala cerkvica, menda sv. Kriza, nekdaj ma- hožja pot. Nebo je pobledelo. Obri- si hošmov so postajali jasnejši, razgled je čistil. Na cesto so visele dolge akacije. Cesta se je zopet spenja- la, ko sva desela po zopet za- strelala vojna poročila, mi na bojišču pa imamo tako slovensen mir. Samo pol ure za fronto smo, a v dobro skriti in zakriti vasi. Skalna stena na skrbno varuje pred nedolžnimi kroglijami in najtežjimi granatami.

In cela vas ni več preprosta ukra- jinska vasica na bojišču, čez katero je morebiti že parkrat dvijala vojska, vsa oplojenjena, razrzušena in ožgana. Ne vesela naša domača vas je in velik narodni praznik mora biti nocoj v nji. Ali je žegnjanje, ali kaj drugega, ali pa

je nedeljski večer v ljubljanskem Ti- voli.

Pred cesarjevim spomenikom sredi vasi igra polkovna godba znane melodijske, samo vesele in poskočne, kakor se spodobi za veseli dan.

Par korakov strani se vali mogočna reka — stara mi znanka. Šrečni profesor zemljevidja! Profi filitali ste z vojsko. Nikdar več ne bo treba vam in vasi naslednikom dvakrat povedati imena te reke. Vsakemu otroku bo znano takoj za besedami "mama" in "ata", ker pripovedovali mu bosta o nji brat in oče, če desetletja pa stari oče in stari stric in še nerojeni bodo zopet pripovedovali svojim vnukom, kako se je njihovim očetom godilo ob nji, kaj so doživelj, koliko krvaveli in tripli na njenih bregovih. In srečni študentje prihodnjega stoletja. Čisto gotovo bo precej dvojk manj v zemljevidju, pa žalibog, bo to veselje kazila — zgodbovina.

Torej vesela godba. Nehote se dvigujo vsaka prsa in noge, čeprav so nekaj okameneli v kamenju in zemlji. Vse se giblje, vse dviguje po godbi, vse hoče peti z godbo.

Pa zakaj bi ne bili veseli, saj smo zopet na večer v ljubljanskem Tivoliju!

Glej, tam je gruča ljubljanskih študentov, tako značilna, visokošolci so vmes in čudo, celo mladi profesorji, mladi avtorji so se jim pridružili noči.

Prijetljivo je se za roke in se zibljejo v taktu, smejno se na glas, se šalijo in mezikajo čez cesto.

Pristopim. Pa, saj vendar niso študente, le mladi kadeti in praporščaki so. A danes ne vidijo ne zapazijo uniforme ne na sebi ne na tovarisi, zopet so vsi študentje v ljubljanskem Tivoliju. Po strani čepico — saj je znana študentovska s krivci.

Tam je star kmečki oče prirajzel v Ljubljano in nevede je zasel v Tivoliju, med prvici v življenju. Ali je prišel na semenj ali na božjo pot, s popotno torbico in palico? Vstopi se pod spomenik, čisto sam je in gleda, gleda, pa se čudi. Ne ve, ali je vsto resnica ali se mu sanja, ali je morda začel v začaran grad.

Pa vendar, saj ni ne romar ne sejmar! Star, že nekoliko osivel crnovojnik je; krušnik ima čez ramo, ker je najbrž iskal ravno krompirja po njej, smo ga zrlj zgoraj, ki meji na Tolminsko. Na levi lep razgled na Furlanijo, ki se name ni odmaknil, na desni pa skoraj navpična stena hriba v globoku dolino Soče. Stala sva med kontrastnimi pogledi na nižino, holme in navpično vsekano, romantično dolino.

Hladno nama je bilo, ko sva dospela pod vrh Svetje Gendre, najvišji hrib, ki smo ga zrlj zgoraj, ki se name ni odmaknil, na desni pa skoraj navpična stena hriba v globoku dolino Soče. Stala sva med kontrastnimi pogledi na nižino, holme in navpično vsekano, romantično dolino.

Pri Kobaljiju sva se ustavila v stari hiši tudi midva, naročila mleka in zdelo se nama je imenitno, da sva se vredna vklapila na kognišču k ognju in si predstavila idiličnost tega življenja. Ta ognjišča so prav posebna.

Koncem kuhinje je kot, nekoliko ožji, malo vzbisen, z zamreženim malim, štiroglatim oknom v ozadju morda. Krog in krog ob steni je mala klopica in na teh gori ogenj, izpod stropa pada veriga za kotel. Ob mrljih zimskih večerih sede krog ognja v tem intimnem kotu in da bi znale te očrnelne stene goroviti, pravile bi dušo in dejanje teh ljudi, zgodovino veselja in trpljenja. Kaj govorje danes? Kje so mnogi?

Ko sva se vzpelna na grič, se menda podpisala na zid, pokukala skozi okno v borno svetišče, poskušala dosegiti na prostu obešeni zvon, da bi pozvonila, sva se podala po gorskem hrbtu dalje proti severu v Marijo Cel. Na desni gore, zadaj Brda in Górica. Na lev strma dolina reke Judrijo, po kateri je tekla italijanska meja. Na nasprotnem pasu hriba je bilo videti polno temnih razvalin in še se spominjam, kako me je objela živa želja, da bi veden del na njih zgodovino. Zadaj dolina Nadže in Čedad in sama ravnina, tam daleč nekje Videm. Proti severu gori, gladke, pokrite s snegom. Beneška Slovenija, že tisočkrat pozabiljena, gorata Matajur s svojim stolpom, strme čeri Krna in ostalih pogorij in dolin, temnih in skrivenostih. Tako mi je bilo, kot da se že takrat bojim za vse to, kot da je moje in kot da nejasno slutim. Ko sva sedela na griču na obzidju cerkve v Mariji Cel, sva dolgo molče in zamišljena strmela. Morda je misli tudi moj prijatelj isto. Sreča skrivenostna kot gore s svojim mramorom in snežno svetlobo.

Drugič je igrala 18. avgusta. Kako ponosno smo korakali ob nji skozi Horodenko. A takoj nato so prišli težki dnevi, drugačna godba!

Spomnil se, kdaj nam je že igrala na bojišču. Prvič nas je spremiljala na fronto. Topovi so že grmelj pred nam, nekoliko neprijetno, ko jih slišiš prvič. V slovo nam je zaigrala tako dobro znani "triglavski marš". O, kolikokrat sem ga slišal nekje, ko ga je igral izvrstni zbor in slišal sem ga vsak večer na tambaricu zadnje dni, preden sem odšel iz Ptuja. Spomini — —

Drugi je igrala 18. avgusta. Kako ponosno smo korakali ob nji skozi Horodenko. A takoj nato so prišli težki dnevi, drugačna godba!

Spomnil se, kdaj nam je že igrala na bojišču. Prvič nas je spremiljala na fronto. Topovi so že grmelj pred nam, nekoliko neprijetno, ko jih slišiš prvič. Posebno pa dva. Se sedaj se mi stessni sreči in porosi oko, ako se jih spomini Pavla in Skušek! S prvim sva se v istem kupeju peljala na bojišče in koliko večerov sva že preje preživeva skupaj. "O Francej, kako že gre..." Stokrat in večkrat me je smehljaje pozdravil s temi besedami. Pa še za njegov grob ne vem... In Skušek. 19. avgusta sem ga videl na pr. Jalah je pred kompanijo na konju in se oziral na svoje fante za seboj. Zagorel obraz, žive, ognjevitve oči, brez mejen poguna na obrazu, veliko srebrno na prsih... Kje si zdaj, črni fant na belem konju, kako se ti gidi, ali še misliš na Dolino in Wyskow? Vesela godba, zakaj vzbujš tako žalostne spomine!

Kdaj nam bo zopet igrala godba? Morebiti bodo naše vrste zopet zelo razredčene, morebiti je ne slišim več, morebiti se bo le kdo izmed prijateljev spomnil name... Pa će bi nam zaigrala, ko vkorakamo v belo Ljubljano, v cvetju in šopkih, kakor smo jo zapustili! Kje je še tisti dan, in kdo te dočaka? O godba, kam zapelješ, kakšne misli vdahneš človeku!

Sel sem s "promenade" domov. Vse male ukrajinske hišice so ožive na noč, prej temne in zapuščene, spremene so se v male kmečke gostilne.

Slovenska pesem in ogrsko vino, ki jo je rodilo, jure je prineslo novega življenja, kot ga morebiti še ni bilo v njej.

Domača pesem! Lepa je v domači vasi, ko jo fante zapojo v noč, a se vsa drugačna je na tuji zemlji. In tudi drugače se pojte kot doma, tu pojte, kdor doma ni nikoli pel. Cela vas je ena pesem. Zbor odgovarja zboru, zdi se, da temkujejo med seboj.

Vstopil sem v prvo hišico, ker nemogoče se je premagati, nemogoče s prejšnjim korakom iti mimo. Ne tuje se ustavil pod oknom, a domač človek mora vstopiti.

Polutema v sobi, gotovo nalačen

pričo luči, ker po dnevu in pri luči Kranjec nikoli ne poje tako iz srca Kranjec po noči, v mraku. Temne postave stoejo v krogu, polna soba. Le ko si kdo prizig cigareto, morem razločiti obraze. Star crnovojnik je pozabil za čas žene in otrok, pozabil na polja in setve na njih, popolnoma pozabil na dom, vse v njem. Kot fante po skupaj z osemnajstletnimi fantiči fantovske pesmi, kakor je pel neko na vasi pred 20 in več leti in ne kasneje nato. Vse po veseli v otočju, pesni dekleto poje staro mož, ki ima doma ženo in odrastle hčere, poje jih fante, ki je komaj odrasel ljudski šoli. Mislijo pa gotovo vse na srečne mla- dnosti dni v domovini, ki so jih nekateri živelj pred letom, pred meseci, drugi pred desetletji in so iste pesni peli sredi vasi. In pesmi v daljnem domačem zemlji pojo, o domačih gorah in voda, o domačih planinah, o domačih zagorskih zvonovih, pošiljajo po lun in zvezdah pozdrave domovini.

Vse poje veseli v otočju, pesni dekleto poje staro mož, ki ima doma ženo in odrastle hčere, poje jih fante, ki je komaj odrasel ljudski šoli. Mislijo pa gotovo vse na srečne mla- dnosti dni v domovini, ki so jih nekateri živelj pred letom, pred meseci,

drugi pred desetletji in so iste pesni peli sredi vasi. In pesmi v daljnem domačem zemlji pojo, o domačih gorah in voda, o domačih planinah, o domačih zagorskih zvonovih, pošiljajo po lun in zvezdah pozdrave domovini.

Nedavno sta obiskala Polajnarji mati in brat (oče je umrl). Ko sta prišla, sta morala pred častnike, ki so hoteli videti mater tako hrabrega fanteta. Anton pa jima je rekel, da hoče na vsak način imeti dele veliko srebrno hrabrostno svinjino. Ko ga je mati prosila, naj se vendar raje bolj variuje, je odgovoril, da vojak ne sme poznati nobenega strahu in nobene nevarnosti.

Razen Antona so imeli Polajnarje v vojski tudi mlajšega sina, ki je najbrž padel v Karpatih, ker že od lanske jeseni ni nobene sledi za njim. Anton želim še "veliko srebrno" in da bi se po srečni končni zmagi vrnil zdrav domov.

Blagoslovjena budi domača pesem, ki daje poguma maločušnim, mladuščega duha starcem in možatostim otrokom, ker vsega tega bonito takrili, morebiti prav kmalu v krvavo rabi.

V Nemški Litti na Sedmogaškem je začala strela na petih krajih. Zgorelo je 44 hiš, med njimi tudi take, ki so imeli več nadstropij. Škoda je ogromna.

Svidenje po 55 letih.

V vas Eichfeld na Nemškem se je vrnila 75letna starika iz Amerike, da bi se enkrat videla svojo 91letno mater, katero je zapustila kot mladenko pred 55 leti.

Tak je večer miru na bojišču, druženec kakor po veselicu v ozadju. Malo jih je, a kar jih je, so lepi. Navadno naznajno vihar, a kaj za to. "Janez" se ne boji ne boja ne smrti, ali pa dela škandal polku. Rusi nas menjajo že dobro poznajo in imajo respekt pred nami. Niso nas še napadli, kar sem jaz ite. Levo in desno so poskušali, a pri nas ne. Žal, da tisti bol "gori plača", ki drugemu pomaga in ga rešuje, kakor tisti, ki sebe branii.

Tu gori je že zelo pri kraju, delo kmalu končano in morebiti se nam kaj drugje razprostre obširnejše polje.

Kako je na Kranjskem? Samo za čas bi rad pogledal tja gori, a kdaj in če kdaj pride tisti čas. Ne vem, zakaj sem trdno prepričan, da se nikoli...

Iskrene pozdrave vsem znamenim gozdom.

Zapeka.

Ako se vam čreva ne izpraznejo vsaj enkrat vsakih 24 ur, imate zapeko. Ne puščajte tega. Rabite Severo Jetrne Krogle (Severa's Liver Pills) zoper jetne neprilike, kakor zapeko, glavobol, omotico, zlatencem ali otrpljih jetar.

Povest o dveh mestih.

Napisal Charles Dickens. Iz angl. prevel Izidor Cankar.

(Dalje.)

"Ni mrtev. Bal se nas je tako zelo — in po pravici — da se je sam proglasil za mrtvega in si pribredil velik pogreb. Toda našli so ga živega, skritega na deželi, in ga prepeljali semkati. Ravnokar sem ga videl kot jetnika na poti v mestno hišo. Dejal sem, da se nas po pravici boji. Recite vse! Ali je imel prav?"

Ubogega starega več kot sedemdesetletnega grešnika je bil sedaj o tem popolnoma prepričal pritrjevalni krik, če bi že prej ne bil vedel.

Sledil je trenutek globoke tišine. Defarge in njegova žena sta se odločno spogledala. Maščevalka se je sklonila in zaropatal že boben, ki ga je vzele izpod blagajne.

"Domoljubil!" je dejal Defarge s trdim glasom. "Ali smo gotovi?"

Tako je bil nož gospa Defarge za pasom; boben je razbijal po ulicah, kar bi vsled čarovanju bil zletel k bobnarju, in Maščevalka je hitela, strašno vreščec in mahajo z rokami okrog glave kakor vseh štirideset Furij obenem, od hiše do hiše ter klicala žene.

Može je bilo grozno gledati, kako so se krvoločnim srdom orzli z oken, pograbili, kar jim je bilo pri roki, in

priprili na ulice; toda ob pogledu na žene bi se zdelila kri najdrznejšemu človeku.

Letete so vun od svojih domačih opravkov, ki jim jih je še nala-

gala njihova gola revčina, od svojih otrok, od svojih starcev in bolnikov,

ki so lačni in nagi ležali na golih tleh,

letele z razmršenimi lašmi ter vzpodbujale sebe in druge v blaznosti z najbolj divjimi krikli in kretjami.

Lopov Foulon je ujet, sestra! Stari Fou-

lon je ujet, mati! Prokleti Foulon je

ujet, hči! Tedaj so druge vdire med-

je, se tolke po prsih, pulile lase in

kričale: Foulon živi! Foulon, ki je

dejal sestradanemu ljudstvu, naj je

travo! Foulon, ki je dejal mojemu sta-

remu ocetu, naj je travo, če mu nimam

dati kruha! Foulon, ki je dajal moje-

mu dojencu, naj sesa travo, ko so bila-

ta prsa od sede usnela! O Mati božja,

ta Foulon! O nebesa, koliko trpmo!

Cuj me, moje mrtvo dete, in ti, izstra-

dani oče: Tu na kolenih, na tem kame-

nju vama prisegam, da bom vaju ma-

ščevala na Foulonu! Može in bratje

in sinovi, dajte na mikri Foulonovo,

dajte nam glavo Foulonovo, dajte nam

srečo Foulonovo, dajte nam telo in du-

šo Foulonovo, raztrgajte Foulona na

koze in ga zakopljite, da naraste trava

iz njega! S temi krikli so se žene o-

namjajle v slepo besnot, se vrtile o-

krog, tolkle in trgale svoje lastne pri-

jatelje, dokler se niso zgrudile v stra-

stni nezavesti; da jih niso nato po-

dobili, so jih resili le njihovi može.

Klub temu niso izgubljali niti ene-

ga trenutka; niti enega! Foulon je bil

pri mestni hiši in bi se utegnil rešiti.

Nikdar, če se je Saint Antoine še spo-

minjal svojega trpljenja, napadov in

kričic! Oboroženi može in žene so

tako hiteli v gručah iz svojega okraja

in tako silo pobirali zadnje ostanke

za seboj, da črez četr ure ni bilo več

žive duše v Saint Antoinu razen ne-

kar starih žen in jokajočih otrok.

Ne. Vsi so se gnetli tedaj v pre-

iskovalnici dvorani, kjer je stal ta stari, edurni, hudobni mož, ter poplavljali bližnji trg in sosednje ulice. Obadvaj

Defargea, mož in žena, Maščevalka in

Jacques tri so bili med prvimi v dvo-

rani in ne dačeči od njega.

"Glejte!" je vpiila gospa in kazala

nanj z nožem. "Glejte ga, starega,

prokletega lopova zvezanega! To je

pa metno, da so mu prvezali šop trave

na hrbot. Ha ha! To je pa metno. Naj

je sedaj jel!" Gospa je dela nož pod

pazduhu in zaploskala kakor pri igri.

Ljudje, ki so stali takoj za gospo

Defarge, so razložili vzrok njene zado-

voljnosti gledavcem, ki so bili za njim,

ti drugim in ti zopet drugim, do-

kler ni zadoleno poskanje v vseh so-

sednjih ulicah. Ravno tako so se med

trourno razpravo, med katero so stre-

ssi mnogo mernikov besed, znaki ne-

strpnosti gospa Defarge razsirili s

čudovito naglico; in sicer tem lažje,

ker so nekateri može, ki so bili z ob-

čudovanjem vredno spretnostjo splezali

zunaj poslopja na okna, prav dobro vi-

šli gospo Defarge ter služili za brzo-

jav med njo in množico na prostem.

Slednje se je solnce dvignilo tako

visoko, da so njegovi dobrtoni žarki

posvetili kakor upanje ali zaščita ravn-

no na staro glavo obtoženca. Ta na-

klonjenost je bila neznosna; naenkrat

se je ograja prahu in pleve, ki se je

bila raztegnila preveč na široko, raz-

pršila in Saint Antoine ga je dobil v

peš.

To se je takoj izvedelo do skrajnih

meja množice. Defarge je komaj skočil

preko ograje in mize ter objel ne-

srečenega s smrtnim objemom — go-

spa Defarge je komaj stopila za njim

ter si ovila okrog roke eno izmed vri-

sce roparice s svojih visokih sedal —

ko se je razlegel klic kakor po vsem

mestu: "Pripeljite ga vun! K laterni z

njim!"

Sedaj je bil na tleh; sedaj pokonci;

sedaj z glavo spredaj na stopnicah po-

čel bežati pred tako nizkotno in nerazumljivo prikaznijo.

A nj se to izpremenilo v vasi in v mnogih drugih podobnih vaseh. Kajti monseigneur jo je že dvakrat let izseval v tlačil in jo redkokrat počastil s svojo navzočnostjo, če se ni prišel zabavat z lovom — sedaj gonec ljudi in sedaj gonec zverino v puščajoč v tca namen cela zemljišča v divjini in brekoristni neplodnosti. Ne. Izpremenibl je obstajala bolj v tem, da so se prikazovali tuji obrazi iz nizkih slojev, kot v tem, da so izginile visokoslojne, izklesane in sicer blažene in obzaljene potence monseigneura.

Kajti v tem času je cestar, ki je samotno delal v prahu in se redkokrat delal v prahu, tem, da so se potrebiti do vrat na vodnjaku ter se je preril med mrsave krave, ki so jih bili priginali tja napajati; da se je zdelo, kakor bi celo njim nekaj šepetaje pripovedoval, ko je šepetaje pripovedoval vsej vasi. Ko je vas povečerjala svojo revno večerjo, nizležla v posteljo kot navadno, ampak je zopet stopila na vrata in čakala. Po lastilo se je čudno naležljivo šepejanje, in ko so se ob mraku vsi zbrali okrog vodnjaka, so se tudi vsi pogledi pričakovali ozirali le v eni smeri proti nebu. Gospod Gabelle, glavni uradnik kraja, se je vznemiril; stopil je na svojo streho in gledal v isti smeri, se ozrl izza dimnika na obrame, ki so se mračili spodaj ob vodnjaku, in naznali cerkovniku, ki je hranil cerkvene ključe, da bo morda treba biti plat zvona.

(Dalje.)

Zarki, dokler ni bilo solnce nizko na zahodu in se ni nebo razzarlo. Tedaj je cestar pobral svoje orodje, se napravil, da gre dol v vas, in ga budi.

"Prav!" je dejal mož in se oprl na komolec. "Dve milji izza gričevja?"

"Približno."

Cestar se je napotil domov v prahu,

in kje je dvigal pred njim ali za njim,

kakor je pač vel veter, in je bil kmalu

pod vodnjaku ter se je preril med

mrsave krave, ki so jih bili priginali tja

napajati; da se je zdelo, kakor bi celo

njim nekaj šepetaje pripovedoval, ko

je šepetaje pripovedoval vsej vasi.

Ko je vas povečerjala svojo revno večerjo, nizležla v posteljo kot navadno,

ampak je zopet stopila na vrata in čakala.

Po lastilo se je čudno naležljivo

šepejanje, in ko so se ob mraku

vsi zbrali okrog vodnjaka, so se tudi

vsii pogledi pričakovali ozirali le v eni

smeri proti nebu. Gospod Gabelle,

glavni uradnik kraja, se je vznemiril;

stopil je na svojo streho in gledal v

isti smeri, se ozrl izza dimnika na

obrame, ki so se mračili spodaj ob vod-

njaku, in naznali cerkovniku, ki je

hranil cerkvene ključe, da bo morda

treba biti plat zvona.

(Dalje prih.)

šepejanje

slovenskega katoliškega duhovna za

Barberton, Ohio. Tukaj imamo nam-

reč namen ustanoviti novo slovensko

faro. Če katerega izmed naših čas-

gg. duhovnikov veseli priti semkaj, naj

piše za pojasmnila na:

Rt. Rev. J. C. Farrelly, D. D. 1007

Superior ave., Cleveland, O., ali pa na

Rev. V. Hribar, 428—6th St., Barber-

ton, Ohio, ali pa na Josip Lekšan, 149

Center St., Barberton, Ohio. 583